

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

De tolv brødre

Indskoling (1.-2. klasse)

Målet med at høre *De tolv brødre* er at få kendskab til et folkeeventyr af Brødrene Grimm gennem samtale, tegning, skrivning og drama.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling (Fremstilling, Korrektur, Præsentation og Evaluering)

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Sproglig bevidsthed)

Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagsituationer.

MÅL

Du kender et folkeeventyr.

Du ved, hvem der har nedskrevet *De tolv brødre*.

Du kan genfortælle eventyret med begyndelse, midte og slutning.

Du kan gengive handlingsbroen med tegninger.

Du kan gengive handlingsbroen med små sætninger.

Du kan dramatisere uddrag af eventyret.

Du kan sætte ord sammen fra eventyret.

Tidsforbrug: 2-4 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
<p>Eleverne beskriver, hvad de kan se på de tre billeder. Hvad er det for fugle? (ravne) Hvem er mon pigen? (søsteren) Hvem var Brødrene Grimm? 2 tyskere, der indsamlede folkeeventyr.</p>	<p>Introark Samtale om introarket. Lyt til fortællingen 1. gang.</p>
<p>Eleverne genfortæller i fællesskab handlingen. Stikord: 12 sønner/12 kister, Benjamin den yngste, egetræ, hvidt flag (dreng), rødt flag (pige), gammelt hus i skoven, pigen 10 år, 12 små skjorter, pigen finder huset og brødrene, 12 små liljer, 12 ravne, heks, i 7 år må pigen ikke tale, en konge bliver forelsket, bryllup, kongens stedmor, ravnene bliver til unge mænd, de unge mænd redder søsteren fra at blive brændt på bålet, den onde stedmor bliver dømt til døden.</p>	<p>Hvad sker der i eventyret?</p>
<p>Eleverne tegner en situation fra eventyret, som de synes var god/spændende/noget særligt.</p>	<p>Tegn en situation fra eventyret Tegn den situation, som gjorde mest indtryk på dig.</p>
<p>Eleverne skal tegne et motiv, der viser handlingens begyndelse, midte og slutning. Derefter skal de skrive 1-2 sætninger om handlingens begyndelse, midte og slutning.</p>	<p>Handlingsbro Tegn en situation fra eventyrets indledning, midte og slutning. Skriv 1-2 sætninger om eventyrets indledning, midte og slutning.</p>
<p>Eleverne forbinder ordene og skriver dem i højre kolonne. Bagefter kan de se, hvor mange nye ord, de kan danne, fx guldnøgle.</p>	<p>Sammensatte ord Sæt streg mellem de ord, du har hørt i eventyret, og skriv ordene.</p>
<p>Samtale om kropssprog og stemme.</p>	<p>Kropssprog og stemme Lyt til fortællingen 2. gang. Hvordan var fortællerens stemme og kropssprog?</p>
<p>Dramatisering af små scener fra eventyret. Eleverne inddeles i grupper og vælger en scene, som de vil dramatisere. De kan selv bestemme, om de vil tale eller vise det uden ord. Hvis de vælger det sidste, kan de andre gætte på, hvad det er for en scene.</p>	<p>Dramatisering Indøv en lille scene fra eventyret.</p>
<p>Afsluttende refleksion. Arket udfyldes med hjælp.</p>	<p>Refleksion Udfyld refleksionsarket.</p>

De tolv brødre

Ekstraopgave: Eventyret er velegnet til at dramatisere i sin helhed. Det kunne opføres for en 0. klasse eller klassens forældre. Der er rige muligheder for udklædning.

Roller: Kongen, dronningen, 12 brødre/12 ravne, søsteren, heksen, den unge konge, jægere ude i skoven, stedmoren.

Eleverne indøver replikker, eller en elev er fortæller.

Replikker kan laves ud fra den mundtlige fortælling, og læreren kan evt. supplere med replikker fra det trykte eventyr.

Grimms eventyr: *De tolv brødre*

https://www.grimmstories.com/da/grimm_eventyr/de_tolv_brodre

Arbejdet med *De tolv brødre* kan afsluttes med, at eleverne hører H.C. Andersens kunsteventyr *De vilde svaner*.

De to eventyr sammenlignes og sættes i perspektiv til hinanden.

De sammensatte ord er: kongerige, tjenestepiger, bondehus, stråtag, ildsted, kongedatter, guldstjerne, giftslange, rygsæk, trolddom, garnnøgle, stedmor.

De tolv brødre

Introark

Nu skal du høre et eventyr om 12 brødre og deres søster.

Eventyret er et folkeeventyr, altså et eventyr som er blevet fortalt fra mund til mund. Senere er det blevet nedskrevet af Brødrene Grimm fra Tyskland.

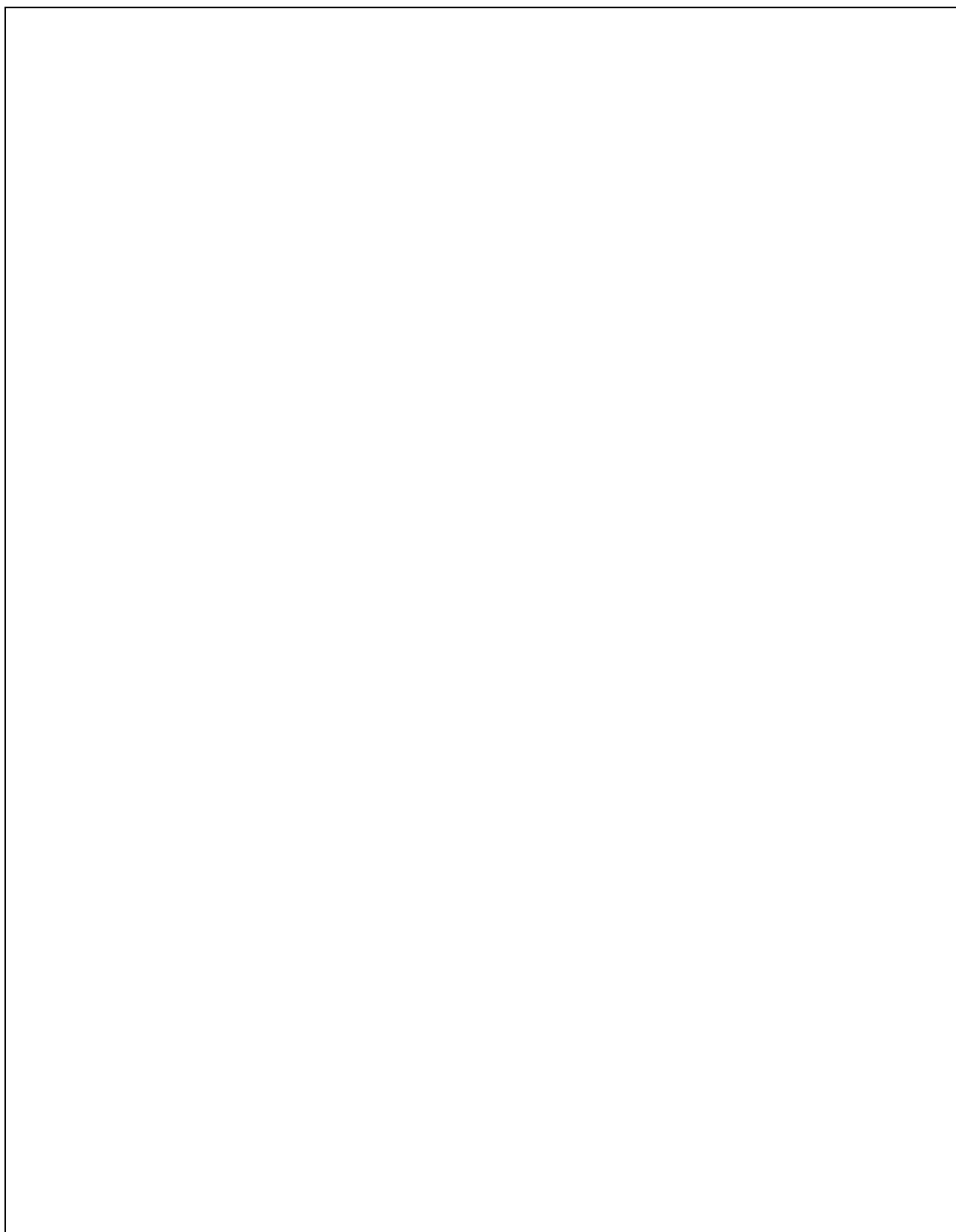
https://www.grimmstories.com/da/grimm_eventyr/de_tolv_brodre

De tolv brødre

Tegn en situation fra eventyret

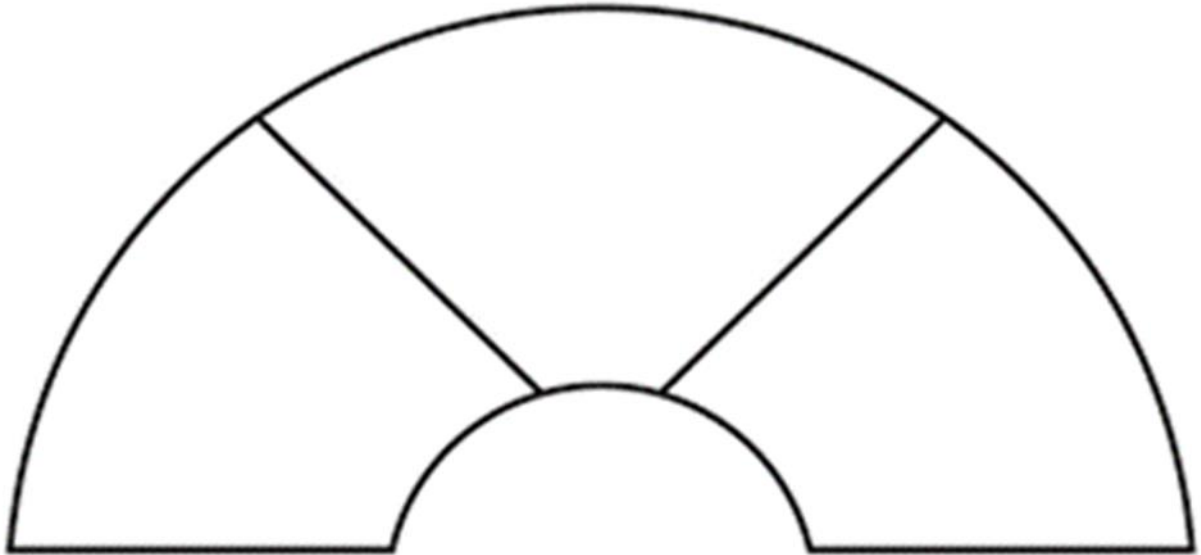
Tegn en situation fra eventyret, som du synes er særlig god.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for drawing a scene from the fairy tale 'The Twelve Brothers'. The box is currently blank.

De tolv brødre

Handlingsbro

Tegn 3 små tegninger, der viser begyndelse, midte og slutning af fortællingen *De tolv brødre*.

Skriv 1 eller 2 sætninger til hver tegning.

BEGYNDELSE:
MIDTE:
SLUTNING:

De tolv brødre

Sammensatte ord

Sat streg mellem de ord, du har hørt i eventyret, og skriv ordene.

Første ord	Andet ord	Hele ordet
HØVL	SPÅNER	HØVLSPÅNER
KONGE	PIGER	
TJENESTE	SÆK	
BONDE	STJERNE	
STRÅ	NØGLE	
ILD	RIGE	
KONGE	SLANGE	
GULD	MOR	
GIFT	DATTER	
RYG	HUS	
TROLD	STED	
GARN	TAG	
STED	DOM	

De tolv brødre

Refleksion

Du har nu arbejdet med *De tolv brødre*.

Målet med at høre *De tolv brødre* var at få kendskab til et folkeeventyr af Brødrene Grimm gennem samtale, tegning, skrivning og drama.

Hvad er et folkeeventyr?	
Hvem var Brødrene Grimm?	
Hvilken situation tegnede du?	
Hvad forestillede dine 3 tegninger?	
Skriv 3 sammensatte ord, som du selv fandt på?	